

77365/2026/KHK

Krajský úřad Královéhradeckého kraje

VAŠE ZNAČKA: Z/2026/80982

ZE DNE: 27.04.2026

ČÍSLO JEDNACÍ: KUKHK-ZP-2026-9729-5

DATUM: 04.09.2026

dle rozdělovníku

VYŘIZUJE: RNDr. Tomáš Nosek

ODBOR: životního prostředí a zemědělství

ODDĚLENÍ: vodního hospodářství

TELEFON: 727 949 537

E-MAIL: tnosek@khk.cz

POČET PŘÍLOH: 0

SPISOVÝ ZNAK: 210.1

JEDNOTNÉ ENVIRONMENTÁLNÍ STANOVISKO

*podle § 2 odst. 1 a § 6 zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku
(dále také ZJES)*

Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové (dále také krajský úřad), jako věcně a místně příslušný orgán pro vydání jednotného environmentálního stanoviska dle ust. § 14 odst. 1 písm. a) ZJES obdržel dne 27.04.2026 žádost Povodí Labe, státní podnik, IČO: 708 90 005, Víta Nejedlého 951/18, Slezské Předměstí, 500 03 Hradec Králové (dále také žadatel), o vydání jednotného environmentálního stanoviska (dále také JES), k záměru „Kněžná, Rychnov nad Kněžnou, Trávník, úprava nadjezí“ (dále také záměr).

Žádost včetně projektové dokumentace byla vložena do Informačního systému stavebního řízení (dále také ISSŘ). ID dokumentace v ISSŘ: SR00X01YMN6A, záměr: Z/2026/80982.

Předmětem záměru je v rozsahu projektové dokumentace stupně DSJ s názvem „Kněžná, Rychnov nad Kněžnou, Trávník, úprava nadjezí“ Pořadové číslo: 3695, Číslo stavby: 222240002 (dále také projektová dokumentace), zpracované v 03/2026 Povodí Labe, státní podnik, IČO: 708 90 005, Víta Nejedlého 951/18, 500 03 Hradec Králové, zodpovědný projektant: Ing. Miroslava Raková, hlavní projektant: Ing. Petr Vávra – registr. číslo ČKAIT: 0601804, změna stavby vodního díla Trávník na vodním toku Kněžná.

Záměr se nachází v k. ú. Rychnov nad Kněžnou na pozemcích p. č. 3194/1 (druh pozemku: vodní plocha), 3194/4 (druh pozemku: vodní plocha), 3194/13 (druh pozemku: zastavěná plocha a nádvoří).

Krajský úřad vydává toto jednotné environmentální stanovisko, jako závazné stanovisko:

I. Záměr je přípustný.

II. Jednotlivé nahrazované úkony a podmínky pro povolení záměru:

A) Ochrana přírody a krajiny

Z pohledu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také ZOPK), souhlasí s tím, aby příslušný **stavební úřad rozhodl** tak, že se žadateli:

1. Ve smyslu ust. § 56 odst. 1 ZOPK povoluje výjimka ze zákazů uvedených v ustanovení § 50 odst. 2 ZOPK škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje a biotopu zvláště chráněných druhů živočichů: střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) a užovky obojkové (*Natrix natrix*) – ohrožené druhy, tj. konkrétně výjimka k rušení, poškozování užívaných sídel a biotopu chráněných živočichů, přemísťování jejich vývojových stádií nebo jimi užívaných sídel.
2. Ve smyslu ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK povoluje výjimka ze zákazů uvedených v ustanovení § 50 odst. 2 ZOPK škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje a biotopu zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou chráněny rovněž dle práva Evropských společenství: ještěrky obecné (*Lacerta agilis*) – silně ohrožený druh a skokana skřehotavého (*Rana ridibunda*) – kriticky ohrožený druh, tj. konkrétně výjimka k rušení, poškozování užívaných sídel a biotopu chráněných živočichů, přemísťování jejich vývojových stádií nebo jimi užívaných sídel.

V souladu s ust. § 56 odst. 3 ZOPK se pro povolení výjimky dle bodů 1. a 2. stanovují následující podmínky:

- a) Pro realizaci záměru bude žadatelem zajištěna přítomnost odborně způsobilé osoby (tj. osoby s přírodovědeckým, biologickým, či jiným odborným vzděláním obdobného typu).
- b) Před zahájením prací a v jejich průběhu bude pravidelně prováděna vizuální kontrola staveniště a v případě výskytu zvláště chráněných druhů, které nebudou moci sami uniknout, budou realizovány jejich transfery na předem vytipovaná místa nedotčená záměrem, která vyhovují biotopovým nárokům těchto druhů, popř. do záchranné stanice.
- c) Realizace záměru proběhne mimo hlavní dobu rozmnožování předmětných chráněných druhů živočichů, tedy v období 01.09. – 15.03. kalendářního roku.
- d) Před zahájením prací budou navrženy vhodné příjezdové trasy a pracovní plochy staveniště tak, aby byl minimalizován zásah do osluněných břehů s potenciálními úkryty plazů.
- e) Zahájení prací v korytě toku bude nejméně 14 dní předem oznámeno Českému rybářskému svazu, z. s., Východočeský územní svaz Hradec Králové, Kovová 1121, 500 03 Hradec Králové, IČO: 004 34 141.

Na základě ust. § 56 odst. 6, resp. ust. § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK byl stanoven následující způsob kontroly:

- a) Krajskému úřadu bude předána souhrnná zpráva o opatřeních provedených na základě povolené výjimky včetně vyjádření odborně způsobilé osoby v listinné nebo v elektronické podobě, a to bezodkladně po provedení transferů a po ukončení stavby. Tato zpráva musí obsahovat informace o provedených opatřeních, výčet druhů, kterých se daná opatření týkala a alespoň přibližné počty jedinců (u každého druhu), jichž se tato opatření týkala, a kteří byli stavbou dotčeni, včetně mapového podkladu s vyznačenými místy transferů.

3. Ve smyslu ust. § 4 odst. 2 ZOPK **vydává souhlas se zásahem do významného krajinného prvku** (dále také VKP) – **vodního toku Kněžná, bez podmínek.**

B) Vodní hospodářství

Z pohledu zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také vodní zákon), žadateli ve smyslu § 17 odst. 1 písm. a) a c) vodního zákona **uděluje souhlas vodoprávního úřadu, bez podmínek.**

Záměr se nachází ve vodním útvaru číslo HSL_0590 - Bělá od toku Kněžná po ústí do toku Divoká Orlice a Kněžná od toku Javornický potok po ústí do toku Bělá, na souřadnicích (S-JTSK) Y: 610608, X: 1051510, na vodním toku Kněžná IDVT 10100210 ve správě Povodí Labe, státní podnik.

C) Ochrana podle lesního zákona

Krajský úřad konstatuje, že z pohledu zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také lesní zákon) žadateli ve smyslu ust. § 14 odst. 2 lesního zákona **vydává souhlasné závazné stanovisko k umístění záměru ve vzdálenosti do 30 m od lesního pozemku p. č. 1479 v k. ú. Rychnov nad Kněžnou, bez podmínek.**

Odůvodnění

Krajský úřad obdržel dne 27.04.2026 žádost o vydání JES k záměru „Kněžná, Rychnov nad Kněžnou, Trávník, úprava nadjezí“ v rozsahu výše citované projektové dokumentace.

Předmětem záměru je břehová úprava nadjezí s trvalým uzavřením vtokové části náhonu, čímž již nebude voda do náhonu převáděna. Součástí akce bude také odtěžení říčního materiálu z prostoru nadjezí i podjezí. Jedná se o změnu stavby vodního díla Trávník na vodním toku Kněžná, který již neplní funkci vzdouvání a je pouze stabilizačním stupněm. Odbočující náhon v nadjezí je dlouhodobě nevyužíván a již neplní svoji funkci.

Stavba je rozdělena na samostatné stavební objekty:

- SO 01 – Opevnění pravého břehu
- SO 02 – Těžení říčního materiálu v nadjezí
- SO 03 – Těžení říčního materiálu v podjezí
- SO 04 – Zásyp náhonu

Vzhledem k tomu, že předmětný záměr podléhá povolování podle zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, se namísto správních úkonů stanovených jinými právními předpisy v oblasti ochrany životního prostředí dle § 2 odst. 1 ZJES vydává toto JES.

Podle ust. § 3 ZJES žádost o vydání JES musí obsahovat obecné náležitosti stanovené správním řádem a zároveň všechny náležitosti stanovené jinými právními předpisy pro vydání jednotlivých správních úkonů, namísto nichž se vydává JES.

Neobsahuje-li žádost všechny náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, vyzve správní orgán žadatele bez zbytečného odkladu, nejdéle do 10 pracovních dnů ode dne podání žádosti, k odstranění vad žádosti; přitom postupuje tak, aby mohly být všechny vady odstraněny najednou, je-li to možné. Za tímto účelem příslušný orgán poskytne žadateli přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění vad žádosti.

Vzhledem ke skutečnosti, že žádost neobsahovala všechny předepsané náležitosti vyzval krajský úřad žadatele dopisem č. j. KUKHK-ZP-2026-9729-3 ze dne 06.05.2026 k odstranění vad žádosti s tím, že žadatele zároveň přiměřeně poučil, že pokud neodstraní ve stanovené lhůtě vady žádosti, které brání vydání JES, nemůže být takové stanovisko vydáno.

Žadatel podáním ze dne 03.08.2026 všechny předepsané náležitosti doplnil tak, aby mohlo být JES vydáno.

Krajský úřad následně posoudil záměrem dotčené jednotlivé složky životního prostředí a shledal, že předmětný záměr je z hlediska vlivů na všechny dotčené složky životního prostředí přípustný. Záměr lze ve vztahu k zájmům chráněným na úseku ochrany životního prostředí při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska realizovat, a tedy vydat souhlasné JES. Krajský úřad dospěl k tomuto závěru na základě níže uvedených důvodů.

A. Ochrana přírody a krajiny (vyřizuje: Ing. Markéta Bajarová)

Krajský úřad konstatuje, že z pohledu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále také ZOPK) nahrazuje JES tyto správní úkony:

1. Výjimku ze zákazu u zvláště chráněných druhů živočichů dle ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK ze základních ochranných podmínek uvedených v § 50 odst. 2 ZOPK.
2. Souhlas dle ust. § 4 odst. 2 ZOPK k zásahu do významného krajinného prvku vodního toku.

Krajský úřad ke zvláště chráněným druhům živočichů, pro něž je tímto rozhodnutím udělena výjimka dle § 56 ZOPK v souvislosti s realizací předmětného záměru, uvádí na základě Botanického a zoologického průzkumu Kněžné v Rychnově nad Kněžnou, zpracovaného RNDr. Michalem Vávrou, Ph.D. následující:

Střevle potoční (*Phoxinus phoxinus*) je drobná kaprovitá ryba vyskytující se především v čistých, kyslíkem bohatých vodách pstruhového a lipanového pásma. Ve vegetačním období se zdržuje blízko břehů a u hladiny, v zimě pod kameny a v děrách u dna. Její nejvyhledávanější potravou jsou larvy vodního hmyzu, koryši, červi a různé druhy řas. Tření probíhá od dubna do července na mělčinách s písčitým dnem. Druh bude záměrem přímo ovlivněn během zásahů v korytě toku. V průběhu realizace zůstane v korytě Kněžné zachován průtok vody. Při odtěžování říčního materiálu může dojít ke krátkodobému rušení ryb, místnímu zakalení vody a dočasnému narušení dnového substrátu. Většina jedinců může aktivně opustit bezprostřední pracovní prostor a využít navazující části toku. Práce musí být provedeny mimo hlavní období rozmnožování ryb a způsobem omezujícím vznik a šíření zákalu. Vzhledem k omezenému rozsahu zásahu, zachování průtoku a návaznosti vodního prostředí se nepředpokládá dlouhodobé negativní ovlivnění druhu. Odhad velikosti místní populace je v řádu nižších stovek jedinců.

Skokan skřehotavý (*Rana ridibunda*) je vyloženě vodní druh obojživelníka, ve vodě tráví v podstatě celý rok. Vyhledává otevřenou a zvodnělou krajinu – říční nivy, pomalu tekoucí toky, kanály, jezera, rybníky a tůně. Většinou obsazuje vody bohaté na živiny. Obecně platí, že tento skokan obývá přednostně otevřené prohřáté stanoviště s bylinnou vegetací.

Žáby obvykle přezimují ve vodě. Rozmnožování většinou trvá od konce dubna do začátku června. Vlastní tok Kněžné a jeho příbřežní partie využívá jako pobytové a potravní prostředí; rozmnožování druhu v řešeném úseku je pravděpodobné. Při odtěžování říčního materiálu, případném dočasném omezení průtoku a pohybu stavební techniky může dojít ke krátkodobému rušení nebo přímému ohrožení jednotlivých jedinců. Riziko představuje rovněž jejich uváznutí v izolovaných tůních či depresích při poklesu hladiny.

Práce v toku proto musí být provedeny mimo období rozmnožování, po předchozí kontrole pracovního prostoru a za biologického dozoru. Zjištění jedinci budou odborně způsobilou osobou přemístěni do vhodné části toku mimo staveniště. Při dodržení uvedených opatření se nepředpokládá dlouhodobé negativní ovlivnění místní populace. Předpoklad ovlivnění druhu je v řádu jednotlivců až maximálně nižších desítek jedinců.

Užovka obojková (*Natrix natrix*) je druhem preferujícím přítomnost mokřadních a vodních biotopů, koryta vodních toků využívá k lovu potravy i k migracím. V Česku se vyskytuje od nejnižších poloh převážně do 800 m.n.m. Obvyklými stanovišti jsou břehy a okolí rybníků, rákosiny, lužní lesy, vrbiny a olšiny kolem potoků či říční náplavy; často dobře plave. Umí dobře využívat i prostředí ovlivněné člověkem. Období aktivity trvá zhruba od poloviny března až května do začátku října. Páří se na jaře a během června či července klade až více než 30 vajec. V potravě užovky obojkové tvoří hlavní složku žáby a pulci, dále také čolci a případně i malé ryby. Užovka může využívat vlastní tok Kněžné a navazující břehové porosty k vyhledávání potravy, jako úkryt a migrační koridor. Kromě vlastních prací v toku může dojít k ovlivnění plazů při příjezdu a pohybu stavební techniky. Před zahájením prací je proto nutné vymezit příjezdové trasy a pracovní plochy tak, aby nebyly zbytečně dotčeny osluněné břehy a potenciální úkryty plazů. Dotčené plochy budou před zahájením prací zkontrolovány odborně způsobilou osobou. Při dodržení navržených opatření se nepředpokládá dlouhodobé negativní ovlivnění místních populací.

Ještěrka obecná (*Lacerta agilis*) je plaz, který preferuje biotopy s nízkou, rozvolněnou vegetací. Obývá především suchá a slunná místa, a to stráně i okraje lesů. Při větších výkyvech teplot raději zalézá do úkrytů. Každý jedinec má svoje území, kde loví, případně klade vejce. Ještěrka obecná se v řešeném úseku Kněžné vyskytuje na osluněných březích. K ovlivnění druhu může dojít při příjezdu a pohybu stavební techniky. Před zahájením prací je proto nutné vymezit příjezdové trasy a pracovní plochy tak, aby nebyly zbytečně dotčeny osluněné břehy a potenciální úkryty plazů. Dotčené plochy budou před zahájením prací zkontrolovány odborně způsobilou osobou. Při dodržení navržených opatření se nepředpokládá dlouhodobé negativní ovlivnění místních populací.

Zvláště chráněné druhy živočichů jsou dle ust. § 50 ZOPK chráněny ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Je zakázáno škodlivě zasahovat do jejich přirozeného vývoje, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

Dle ust. § 56 odst. 1 ZOPK je možné povolit výjimku ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů pouze v případě převahy jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody, kterým je v tomto případě ochrana výše uvedených druhů nebo v zájmu ochrany přírody. Veřejným zájmem je také jiný naléhavý důvod převažujícího veřejného zájmu, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru. U zvláště chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku povolit zároveň jen tehdy, neexistuje-li jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Veřejný zájem na realizaci záměru spočívá v úplném uzavření stavidlového objektu náhonu nad spádovým stupněm Trávník v Rychnově nad Kněžnou představuje opatření realizované ve veřejném zájmu, jehož cílem je zajistit bezpečný a efektivní výkon správy vodního toku Kněžná. Stávající odběr vody do náhonu již neplní původní vodohospodářský účel, přičemž zachování nátoky představuje z hlediska správy vodního toku dlouhodobě nežádoucí stav.

Uzavřením nátoky dojde k soustředění průtoku do hlavního koryta toku Kněžná, čímž bude zajištěna vyšší stabilita proudění, omezeno zanášení prostoru nad jezem a sníženy nároky na provozní údržbu vodního díla. Součástí záměru je rovněž odstranění sedimentů v prostoru nadjezí a podjezí, které přispěje k obnovení průtočné kapacity toku, zlepšení odtokových poměrů a omezení rizika vzniku lokálních vzdutí při zvýšených průtocích.

Záměr současně zachovává stávající odvodňovací funkci náhonu na navazujících soukromých pozemcích, neboť náhon bude i nadále sloužit k odvádění drenážních a srážkových vod. Nedojde tak ke zhoršení vodních poměrů v dotčeném území ani k omezení stávajícího způsobu odvodnění okolních pozemků.

Realizace záměru je proto ve veřejném zájmu zejména z hlediska ochrany veřejné bezpečnosti, zajištění řádné správy významného vodního toku, zlepšení odtokových poměrů a efektivního hospodaření. Přínosy záměru mají dlouhodobý charakter a převyšují případné dočasné zásahy spojené s jeho realizací ve vztahu ke zvláště chráněným druhům živočichů.

Vzhledem k charakteru a rozsahu zásahu je splněna i podmínka ust. § 56 odst. 1 ZOPK, že povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu z hlediska ochrany předmětných druhů, chráněných dle práva Evropských společenství – ještěrky obecné a skokana skřehotavého. Je rovněž splněna podmínka dle ust. § 56 odst. 2 písm. c) ZOPK, kdy je možné výjimku povolit pro druhy chráněné také podle práva Evropských společenství v zájmu veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti nebo z jiných naléhavých důvodů, včetně důvodů sociálního a ekonomického charakteru.

Krajský úřad se dále zabýval otázkou, zda ve vztahu ke zvláště chráněným druhům, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropské unie, existuje jiné uspokojivé řešení ve smyslu § 56 odst. 1 ZOPK. Za tímto účelem posoudil charakter a rozsah předmětného záměru, jeho účel a možné varianty jeho provedení. Záměrem sledovaného účelu, tj. trvalého uzavření vtokové části dlouhodobě nevyužívaného náhonu, soustředění průtoku do hlavního koryta Kněžné a současně odstranění nánosů v prostoru nadjezí a podjezí za účelem zlepšení průtočných poměrů, nelze dosáhnout pouhým zachováním stávajícího stavu, neboť ten neřeší potřebu stabilizace a úpravy poměrů v dotčeném úseku vodního toku. Za jiné možné řešení lze považovat zejména ponechání stávajícího odběru do náhonu, případně pouze dílčí úpravu stávajícího vodního díla. Takové řešení by však nevedlo k úplnému odstranění nátoky do dlouhodobě nevyužívaného náhonu, k soustředění průtoku do hlavního koryta ani k odstranění sedimentů v rozsahu potřebném pro dosažení sledovaného účelu záměru. Z pohledu ochrany přírody by sice takové řešení mohlo znamenat menší bezprostřední zásah do biotopu některých zvláště chráněných druhů, nejednalo by se však o řešení uspokojivé z hlediska celkového účelu záměru a řádné správy vodního toku. Krajský úřad proto dospěl k závěru, že v daném případě nebylo zjištěno jiné řešení, které by při srovnatelné míře naplnění sledovaného veřejného zájmu bylo současně uspokojivé a představovalo menší zásah do zájmů ochrany přírody. Podmínka neexistence jiného uspokojivého řešení dle § 56 odst. 1 ZOPK je tedy splněna.

Krajský úřad současně posoudil, zda realizací záměru dojde k ovlivnění dosažení či udržení příznivého stavu dotčených druhů z hlediska jejich ochrany. Z biologického průzkumu vyplývá, že střevle potoční, skokan skřehotavý, užovka obojková a ještěrka obecná využívají dotčený úsek toku Kněžné a jeho bezprostřední okolí v různé míře jako své stanoviště, potravní či migrační prostředí. Realizací záměru může dojít k dočasnému rušení jednotlivých jedinců, k lokálnímu narušení substrátu, krátkodobému zakalení vody a k dočasnému zásahu do pobytových či potravních stanovišť.

Tyto vlivy jsou však prostorově i časově omezené a budou dále významně zmírněny podmínkami stanovenými tímto závazným stanoviskem, zejména omezením období provádění prací na dobu od 01.09. do 15.03., zajištěním biologického dozoru, kontrolou dotčených ploch před zahájením prací a provedením záchranných transferů v případě výskytu jedinců, kteří nebudou schopni pracovní prostor sami opustit. U rybí obsádky bude současně umožněno provedení případného odlovu. Nedojde k trvalému přerušení kontinuity vodního toku Kněžná ani k plošnému odstranění vhodných stanovišť těchto druhů. V případě skokana skřehotavého, ještěrky obecné a dalších dotčených druhů zůstávají v širším okolí zachována další vhodná stanoviště a migrační možnosti; u střevle potoční zůstane zachován průtok vody v korytě toku a návaznost vodního prostředí. S ohledem na rozsah a charakter zásahu, počet potenciálně dotčených jedinců, zachování funkčních částí jejich biotopu a stanovená zmírňující opatření proto krajský úřad dospěl k závěru, že realizace záměru neovlivní dosažení ani udržení příznivého stavu předmětných druhů z hlediska jejich ochrany. Podmínka stanovená v § 56 odst. 1 ZOPK je tak rovněž splněna.

Na základě výše uvedeného krajský úřad povolil výjimku dle ust. § 56 odst. 1 a 2 ZOPK pro zvláště chráněné druhy živočichů, které se v lokalitě nacházejí. Záměr bude mít, při dodržení stanovených podmínek, na zmíněné chráněné druhy a jejich biotop jen krátkodobě negativní vliv během realizace stavebních prací. Navržené řešení žadatele je dle názoru krajského úřadu optimální v daném rozsahu a návrhu způsobu provedení prací.

Pro další minimalizaci negativního vlivu záměru na zvláště chráněné druhy stanovil krajský úřad žadateli podmínky, které je nutné dle zaslaného biologického průzkumu naplnit. Krajský úřad níže odůvodňuje jednotlivé podmínky pro povolení záměru, které byly žadateli uloženy.

Krajský úřad stanovil podmínku spočívající v zajištění přítomnosti odborně způsobilé osoby (přírodovědeckého, biologického vzdělání či jiného obdobného typu), která před zahájením prací a v jejich průběhu bude koordinovat vizuální kontrolu území záměru. V případě výskytu zvláště chráněných druhů, které by mohly být záměrem dotčeny, a kteří nebudou moci sami uniknout, krajský úřad stanovil realizaci záchranných transferů.

Koordinací těchto transferů odborně způsobilou osobou bude zajištěno odborné provedení těchto prací, a tedy i minimální dotčení jedinců zvláště chráněných druhů. Biologický dozor byl ustanoven v souladu se závěrem rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.05.2025, č. j. 6 As 355/2023 – 41, bod 43 (s ohledem na netriviální povahu kontrolovaných skutečností je nutné trvat na tom, aby vliv stavby na zvláště chráněné druhy byl předmětem dohledu a reportování prostřednictvím osoby s nezbytnou odborností, neboť biologické vlivy stavby a jejího provádění nemusí být adekvátně vnímány osobami bez patřičného vhledu do mnohdy komplexních souvislostí přírodních dějů).

Realizace prací proběhne v období 01.09. – 15.03. běžného roku. Toto opatření bylo uloženo žadateli vzhledem k období rozmnožování chráněných druhů živočichů, které jsou předmětem výjimky. K zásahu do biotopu druhů vázaných na vodní tok, k jejich odchytu a transferu tak nebude docházet v období, kdy jsou nejzranitelnější.

Osluněné břehy představují potenciálně vhodná stanoviště pro výskyt plazů, přičemž jejich úkryty mohou být při pohybu stavební techniky, zřizování příjezdových tras nebo pracovních ploch poškozeny či zničeny. Současně může dojít k přímému usmrcení nebo poranění jedinců, kteří se v těchto místech v době provádění prací nacházejí. Volbou vhodných příjezdových tras a pracovních ploch s ohledem na výskyt potenciálních úkrytů plazů se vyloučí nebo alespoň významně omezí zásah do těchto stanovišť.

Vzhledem k možnému dotčení rybí obsádky realizací záměru, uložil krajský úřad žadateli také podmínku, že zhotovitel 14 dní před zahájením prací v korytě vodního toku informuje zástupce ČRS z.s., VČÚS pro možnost případného zajištění odlovu ryb.

Zahájení a ukončení prací bude žadatelem bezodkladně písemně oznámeno krajskému úřadu. Současně bude krajskému úřadu předána písemná evidence případného provedení odchytu a záchranného transferu s uvedením následujících údajů: druh odchyceného živočicha a počet jedinců, lokalizace místa nálezu, lokalizace místa přemístění (zákresy v mapě KN). Tato evidence poslouží krajskému úřadu z hlediska nutné kontrolovatelnosti realizace záměru dle stanovených podmínek v souladu s ust. § 56 odst. 6 ZOPK.

Orgán ochrany přírody je dále oprávněn provést kontrolu plnění podmínek této výjimky kdykoliv v průběhu realizace záměru, zejména v etapách spojených se zahájením zemních prací a při provádění transferů zvláště chráněných druhů. Žadatel je povinen umožnit provedení kontroly a poskytnout potřebnou součinnost.

Vodní tok Kněžná je významným krajinným prvkem dle ust. § 3 odst. 1 písm. b) ZOPK, který je dle ust. § 4 odst. 2 ZOPK chráněn před poškozováním a ničením. ZOPK definuje významný krajinný prvek jako ekologicky, geomorfologicky nebo esteticky hodnotnou část krajiny. Významné krajinné prvky utvářejí typický vzhled krajiny nebo přispívají k udržení její stability. Význam ekologicko–stabilizační funkce vodního toku, včetně jeho břehových porostů, spočívá především v tom, že svým charakterem (liniový prvek) umožňuje šíření jednotlivých organismů v krajině. Mnohdy jsou břehové porosty jediným místem, kde se v kulturní krajině udržují zbytky přírodních a přírodě blízkých společenstev.

Záměr bude představovat zásah do VKP významného vodního toku Kněžná. Přispěje ale ke zkapacitnění vodního toku a tím i k podpoře tohoto významného krajinného prvku.

Krajský úřad předpokládá, že v dlouhodobém časovém horizontu bude mít záměr na VKP vodního toku pozitivní dopad. Uzavřením nátoky dojde k soustředění průtoku do hlavního koryta toku Kněžná, čímž bude zajištěna vyšší stabilita proudění a omezeno zanášení prostoru nad jezem. Vzhledem ke zlepšení odtokových poměrů nebude v zájmové lokalitě docházet k nadměrnému hromadění sedimentů a nebudou tedy nutné opětovné zásahy do koryta toku a biotopu živočichů na něj vázaných, za účelem jejich odstraňování.

Krajský úřad uvádí, že záměr není zásahem, který by způsobil poškození nebo zničení VKP vodního toku Kněžná, rovněž se nejedná o záměr, kterým by došlo k narušení nebo oslabení ekologicko-stabilizační funkce tohoto VKP. Jedná se o zásah lokálního charakteru. Břehové dřevinné porosty nebudou káceny ani ošetřovány; k lokálnímu ovlivnění bylinné vegetace však může dojít při příjezdu a pohybu techniky, zřizování manipulačních ploch a ukládání materiálu. Při odtěžování říčního materiálu dojde dle zpracovaného botanického a zoologického průzkumu v bezprostředně dotčeném úseku k odstranění části vodní a mokřadní vegetace, případně nárostů na ponořených kamenech, společně se substrátem. Vzhledem k omezenému rozsahu zásahu a návaznosti obdobných porostů v okolních částech toku lze u běžných druhů předpokládat postupnou přirozenou obnovu.

Krajský úřad pro úplnost uvádí, že z pohledu ZOPK nedojde v souvislosti s realizací záměru k naplnění podmínek pro odchylný postup při ochraně ptáků (§ 5b odst. 1 ZOPK).

Nebude prováděno kácení dřevin rostoucích mimo les, které by vyžadovalo povolení orgánu ochrany přírody a krajiny dle ust. § 8 odst. 1 ZOPK. Nebude docházet k ničení, poškozování nebo upravování jeskyní (§ 10 odst. 2 ZOPK), nebude zasahováno do krajinného rázu ve smyslu ust. § 12 odst. 2 ZOPK. Záměr se nenachází v ochranném pásmu zvláště chráněného území ani v ochranném pásmu památného stromu, nebudou tedy prováděny činnosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 ZOPK, resp. § 46 odst. 1 ZOPK. Záměr nevyžaduje povolení výjimky ze zákazů u památných stromů, neboť tyto nebudou jeho realizací dotčeny. Záměr nevyžaduje souhlas se zřízením nebo zrušením účelových komunikací, stezek a pěšin (§ 63 odst. 1 ZOPK), neboť v souvislosti s jeho realizací nebudou zřizovány nebo rušeny veřejně přístupné účelové komunikace, stezky a pěšiny mimo zastavěné území.

Krajský úřad dále uvádí, že dle ust. § 5 odst. 3 ZOPK je žadatel povinen postupovat tak, aby při provádění a užívání staveb nedocházelo ke zbytečnému zraňování a úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů, kterému lze zabránit technicky i ekonomicky dostupnými prostředky.

B. Vodní hospodářství (vyřizuje: Ing. Pavel Merunka, Ph.D.)

Krajský úřad konstatuje, že z pohledu vodního zákona nahrazuje JES souhlas ve smyslu § 17 odst. 1 písm. a) vodního zákona, a to z důvodu, že záměr se nachází na pozemcích, na nichž se nacházejí koryta vodních toků, nebo na pozemcích s takovými pozemky sousedících a ve smyslu § 17 odst. 1 písm. c) vodního zákona, a to z důvodu, že záměr se nachází v záplavovém území.

Krajský úřad posoudil záměr ve vztahu k zájmům, chráněným vodním zákonem. Při vydání závazného stanoviska využil přílohu žádosti – stanovisko odborného subjektu – Povodí Labe, státního podniku (dále také PLA) zn. PLa/2026/013763 ze dne 13.04.2026, které bylo souhlasné a nestanovilo pro záměr žádnou podmínku.

Krajský úřad při vydání závazného stanoviska záměr posoudil s ohledem na níže uvedené, vodním zákonem chráněné zájmy, následovně:

Z pohledu kolize záměru se stanoveným záplavovým územím lze sdělit, že záměr se nachází v záplavovém území, což krajský úřad ověřil v mapách záplavových území a mapách vyhlášených aktivních zón záplavových území. Stavbou dojde k úplnému uzavření stavidlového objektu stavebními úpravami nátoky, čímž již nebude voda do náhonu převáděna. Nedojde ke změně kapacity vodního toku. Opevnění plynule naváže na stávající opevnění a na okolní terén, nedojde ke změně odtokových poměrů z území. Z těchto důvodů se vliv na záplavové území nepředpokládá.

V místě záměru není krajskému úřadu známa existence žádného jiného stávajícího vodního díla, které by se záměrem kolidovalo.

Záměr se nenachází v ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů, což vodoprávní úřad ověřil na www.mzd.gov.cz, ani v ochranném pásmu vodního zdroje, což vodoprávní úřad ověřil v aplikaci na <https://voda.gov.cz>.

Na pozemku záměru se nenachází hlavní odvodňovací zařízení, což vodoprávní úřad ověřil v aplikaci na <https://voda.gov.cz> ani podrobné meliorační zařízení, což vodoprávní úřad ověřil ve Veřejném registru půdy LPIS.

Záměr se nachází ve vodním toku Kněžná IDVT: 10100210, stanovisko správce vodního toku i povodí bylo tímto JES zohledněno.

Na pozemku záměru není evidován žádný odběr povrchové či podzemní vody, který by se záměrem kolidoval, což vodoprávní úřad ověřil v aplikaci na <https://voda.gov.cz>.

Z hlediska možného dotčení pozorovací sítě podzemních a povrchových vod Českého hydrometeorologického ústavu vodoprávní úřad v mapové aplikaci na www.chmi.cz ověřil, že na pozemku záměru se žádný pozorovací objekt této sítě nenachází.

Z pohledu dotčení pozemků záměru starými ekologickými zátěžemi byly stavební pozemky prověřeny v Systému evidence kontaminovaných míst (SEKM) v aplikaci Ministerstva životního prostředí. Přímě v místě záměru žádná stará ekologická zátěž není evidována.

Z pohledu ovlivnění odtokových poměrů, charakterizujících velikost přímého odtoku, lze vzhledem k charakteru záměru konstatovat, že nebudou ovlivněny.

Z pohledu dodržení ustanovení § 5 odst. 3 vodního zákona, které specifikuje způsoby likvidace odpadních a srážkových vod a zabezpečení zásobování vodou lze konstatovat, že záměr se těchto hledisek netýká.

Záměr se nachází ve stanoveném území Chráněné oblasti přirozené akumulace vod Východočeská křída dle nařízení vlády č. 85/1981 Sb., o chráněných oblastech přirozené akumulace vod Chebská pánev a Slavkovský les, Severočeská křída, Východočeská křída, Polická pánev, Třeboňská pánev a Kvarter řeky Moravy. Záměr není v kolizi s ochrannými podmínkami, stanovenými uvedeným nařízením.

Z hlediska vlivu záměru na kvalitu povrchových vod lze tento při provedení příslušných opatření na minimalizaci negativních vlivů vyloučit. Vliv na podzemní vody lze vzhledem k charakteru záměru rovněž vyloučit.

Vzhledem k charakteru záměru lze vyloučit dopad na zranitelné oblasti (definovány § 33 vodního zákona, týkají se vlivu dusičnanů ze zemědělské činnosti) i na citlivé oblasti (definovány § 32 vodního zákona, týkají se vlivu nutrientů na vodní zdroje).

Z hlediska zájmů daných platným Národním plánem povodí Labe a Plánem dílčího povodí Horního a středního Labe (ustanovení § 24 až 26 vodního zákona) je uvedený záměr možný, protože lze předpokládat, že záměrem vzhledem k jeho charakteru nedojde ke zhoršení chemického stavu a ekologického stavu/potenciálu dotčených útvarů povrchových vod a chemického stavu a kvantitativního stavu útvarů podzemních vod, a že nebude znemožněno dosažení jejich dobrého stavu/potenciálu. K hodnocení bylo využito předložené stanovisko PLA.

Krajský úřad posoudil záměr z hlediska všech jeho vlivů na zájmy chráněné vodním zákonem, vydal souhlas vodoprávního úřadu bez podmínek, a to za předpokladu, že záměr bude proveden dle v závazné části citované projektové dokumentace.

Z pohledu zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon o pohřebnictví) krajský úřad konstatuje, že dle předložené dokumentace záměr nevyžaduje vydání stanoviska dle ust. § 17 odst. 2 tohoto zákona, jelikož se nejedná záměr zřízení veřejného pohřebiště.

C. Ochrana podle lesního zákona (vyřizuje: Ing. Dana Teplá)

Stanovisko JES k výše uvedenému stavebnímu záměru zahrnuje dle ust. § 14 odst. 2 lesního zákona **souhlas s umístěním stavby ve vzdálenosti do 30 m od okraje lesa.**

Předložená žádost obsahovala všechny podklady nezbytné pro její posouzení ve vztahu k ustanovení § 14 odst. 2 lesního zákona. Stavební záměr výstavby „Kněžná, Rychnov nad Kněžnou, Trávník, úprava nadjezí“ na pozemcích p. č. 3194/1 a 3194/13 je umístěn ve vzdálenosti do 30 m od lesního pozemku p. č. 1479 vše v k. ú. Rychnov nad Kněžnou.

Vodní tok v tomto úseku se nachází na okraji města Rychnov nad Kněžnou, lesní pozemek se nachází na pravém břehu, což je strmá zalesněná stráž, v patě s vystupujícím skalnatým opukovým podložím. Opěrná zeď navazuje na svah lesní stráně, obvod stavení je ve vzdálenosti 0 až 30 m od lesního pozemku. Podle předložené dokumentace a vzhledem k umístění stavby pod lesním pozemkem nebude ohrožen kořenový systém stávajících stromů a nedojde k destabilizaci stávajícího lesního porostu, stavební práce nebudou narušovat hospodaření na lesním pozemku. Při dodržení všeobecných podmínek k ochraně lesa daných lesním zákonem není stavební záměr v rozporu s veřejným zájmem na zachování lesa ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu.

D. Odpadové hospodářství (vyřizuje: Ing. Klára Dvořáková)

Z pohledu zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů (dále též zákon o odpadech) krajský úřad konstatuje, že nedojde k dotčení zájmů chráněných zákonem o odpadech, neboť z předložené dokumentace vyplývá, že nebudou prováděny terénní úpravy a ani odstranění stavby (§ 146 odst. 3 písm. a) zákona o odpadech). Realizaci záměru rovněž nebude docházet k nakládání s odpady v souvislosti se změnami dokončené stavby (§ 146 odst. 3 písm. b) zákon a o odpadech) ani ke zřízení zařízení určeného pro nakládání s odpady a k zavedení nebo rozšíření výroby oxidu titaničitého (§ 146 odst. 3 písm. c) zákona o odpadech), a proto nebudou vydávána stanoviska ve smyslu uvedených ustanovení zákona o odpadech.

Krajský úřad upozorňuje, že pokud vytěžený říční materiál přestane splňovat podmínky pro nakládání mimo režim zákona o odpadech a stane se odpadem, je nutné s ním dále nakládat podle tohoto zákona a předat ho pouze do zařízení určeného k nakládání s odpady.

E. Ochrana ovzduší (vyřizuje: Ing. Kristýna Rýdlo Rabasová)

Krajský úřad konstatuje, že z hlediska ochrany ovzduší nebude nahrazovat jednotným enviromentálním stanoviskem závazná stanoviska ve smyslu ust. § 11 odst. 2 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon o ochraně ovzduší). Z předložených podkladů nevyplývá vznik stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší ani vznik pozemní komunikace kategorie dálnice nebo silnice I. třídy v zastavěném území obce a parkoviště s kapacitou nad 500 parkovacích stání).

F. Ochrana zemědělského půdního fondu (vyřizuje: Ing. Tereza Ruhle)

Z pohledu zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále též zákon o ochraně ZPF), nebude dle předložené dokumentace záměrem dotčen zemědělský půdní fond podle zákona o ochraně ZPF, a proto nebudou vydávána stanoviska dle § 9 zákona o ochraně ZPF (souhlas s odnětím zemědělské půdy ze ZPF); § 2 zákona o ochraně ZPF (souhlas se změnou využití zemědělské půdy); § 8a zákona o ochraně ZPF (souhlas s realizací záměru agrovoltaické výroby elektřiny); § 8b zákona o ochraně ZPF (souhlas s realizací záměru rybníku s chovem ryb nebo vodní drůbeže nebo opatření potřebných k zajišťování zemědělské výroby).

G. Prevence závažných havárií (vyřizuje: Ing. Dagmar Rybanská, Ph.D.)

Z pohledu zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon o prevenci), se dle předložené dokumentace nejedná o povolení nového objektu (§ 49 odst. 3 zákona o prevenci) ani o realizaci nové stavby (mimo jednoduché stavby) v dosahu havarijních projevů stávajícího objektu (§ 49 odst. 4 zákona o prevenci), a proto nebudou vydávána stanoviska ve smyslu uvedených ustanovení zákona o prevenci.

H. Zákon o geologických pracích (vyřizuje: Ing. Pavel Merunka, Ph.D.)

Krajský úřad konstatuje, že JES nenahrazuje vyjádření krajského úřadu vydávané ve smyslu ust. § 13 odst. 3 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon o geologických pracích). Podle tohoto ustanovení může Ministerstvo životního prostředí v zájmu účelného postupu při územním plánování vymezit území, zejména s předpokládanými ložisky nerostů nebo se zvláště nepříznivými inženýrskogeologickými poměry, v nichž pak stavební úřady budou moci vydat povolení záměru jen na základě vyjádření krajského úřadu. Taková území však dosud nebyla vymezena, a proto předmětné ustanovení dosud nelze aplikovat.

I. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí (vyřizuje: Ing. Petra Zamastilová)

Z pohledu zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále také zákon EIA), krajský úřad konstatuje, že nedojde k dotčení zájmů chráněných zákonem EIA, neboť z předložené dokumentace vyplývá, že záměr nenaplnuje svým charakterem a rozsahem ust. § 4 zákona EIA, a proto nepodléhá posuzování vlivů na životní prostředí.

Na základě výše uvedeného posouzení záměru z hlediska vlivů na dotčené složky životního prostředí dospěl krajský úřad k záměru, že záměr je ve vztahu k zájmům chráněným na úseku ochrany životního prostředí, při respektování podmínek tohoto závazného stanoviska, **přípustný**, lze jej realizovat, a tedy vydal souhlasné JES.

Krajský úřad závěrem uvádí, že JES **nahrazuje** souhlasná závazná stanoviska z hlediska vlivů na zájmy chráněné podle:

- zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 254/2001 Sb., vodní zákon, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Ostatní složky životního prostředí nejsou záměrem dotčeny a JES tak **n nenahrazuje** z hlediska zájmů, chráněných níže uvedenými zákony žádný správní úkon podle:

- zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů

- zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Platnost tohoto závazného stanoviska je 5 let ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost žadatele prodloužena v souladu s § 7 odst. 2 ZJES. Žádost o prodloužení platnosti JES musí být podány před uplynutím jeho platnosti.

Poučení

Závazné stanovisko ve smyslu § 149 odst. 1 správního řádu není samostatným rozhodnutím a nelze se proti němu odvolat. Jeho obsah je dle ustanovení § 1 ZJES závazný pro výrokovou část správního rozhodnutí vydávaného v následném řízení. Obsah závazného stanoviska lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, postupem dle ustanovení § 149 odst. 7 správního řádu.

Nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který závazné stanovisko vydal.

Přezkumné řízení lze zahájit do 1 roku od právní moci rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno; závazné stanovisko nelze v přezkumném řízení zrušit nebo změnit po uplynutí 15 měsíců od právní moci rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno.

z p. RNDr. Tomáš Nosek
odborný referent oddělení vodního hospodářství

Rozdělovník

Povodí Labe, státní podnik, Ing. Miroslava Raková, IČO: 708 90 005, Víta Nejedlého 951/18, Slezské Předměstí, 500 03 HRADEC KRÁLOVÉ

Na vědomí (dotčené obce § 10 odst. 1 ZJES)

Město Rychnov nad Kněžnou, IČO: 002 75 336, Havlíčkova 136, 516 01 RYCHNOV NAD KNĚŽNOU

Dále obdrží

Městský úřad Rychnov nad Kněžnou, Odbor životního prostředí, Havlíčkova 136, 516 01 RYCHNOV NAD KNĚŽNOU